

ΜΑΡΤΥΡΙΑ

Ενας απόγονος των Σιβηριανών Ούρκα έφθασε στην Ιταλία και εξέδωσε τα απομνημονεύματά του από τον καιρό που **ζούσε σε μια εκτός ελέγχου ζώνη** της πρώην ΕΣΣΔ, η οποία είχε αυτοανακηρυχθεί ανεξάρτητη χώρα

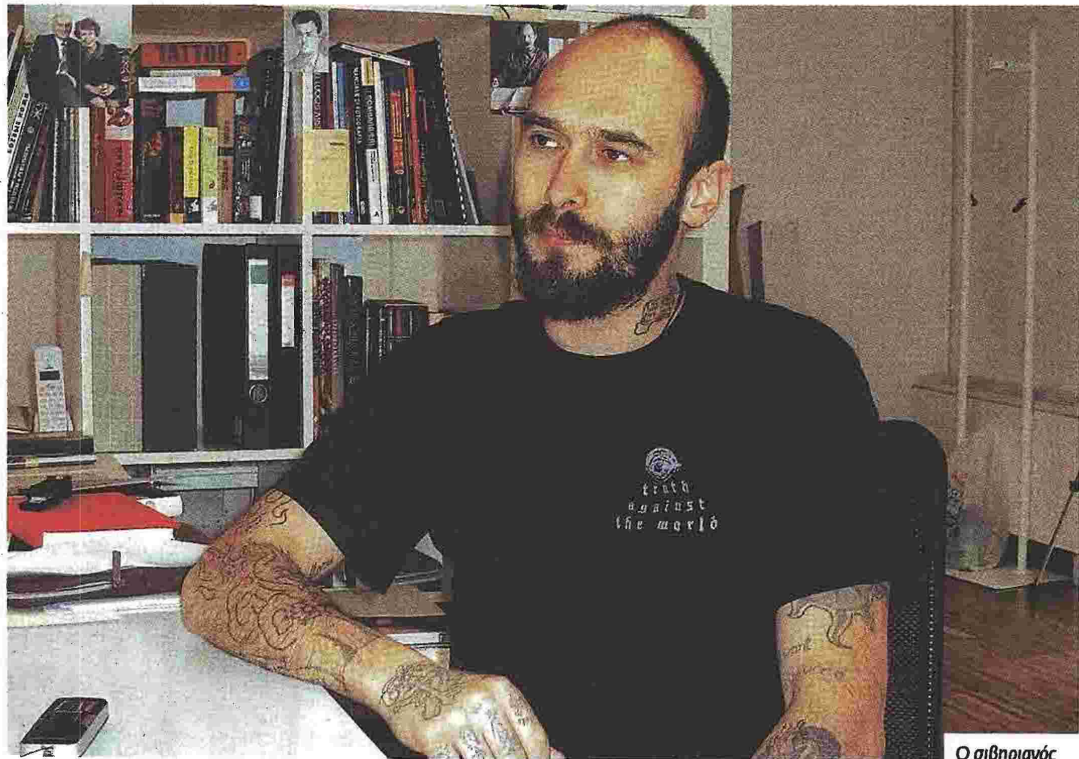
Οι έντιμοι εγκληματίες της Υπερδνειστερίας

ΤΗΣ ΜΑΙΡΗΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΙΔΟΥ

Πιος ενός «τίμιου» λιπαστή χρηματαποστολών, ο Νικόλαϊ κάνει τα πρώτα του βήματα σε μια χώρα τού πουθενά, την Υπερδνειστερία, στενή λωρίδα γης μεταξύ Ουκρανίας, Ρωσίας και Ρουμανίας όπου εγκαταστάθηκαν τη δεκαετία του '30 οι εγκληματίες που διώχθηκαν από τη Σιβηρία. Δημιουργήθηκε εκεί μια σεβαστή κοινότητα εγκληματιών η οποία αυτοανακηρύχθηκε ανεξάρτητη χώρα της πρώην ΕΣΣΔ το 1990, δεν αναγνωρίστηκε από κανένα κράτος και έκτοτε αγνοείται η τύχη της. Ένα από τα μέλη της όμως αιφνιδίως μας απασχολεί. Ο Νικόλαϊ Λίλιν, συνονόματος με τον ήρωά του, γεννημένος το 1981 στην Υπερδνειστερία, είναι ο συγγραφέας αυτού του πρώτου αυτοβιογραφικού μυθιστορημάτων που εκδόθηκε στην Ιταλία το 2009.

Δεν κάνει να πυροβολείς μέσα στο σπίτι, μαθαίνει ο Νικόλαϊ από μικρός. Η κακόφημη γειτονιά του στην ήδη κακόφημη πόλη Μπέντιν είναι σαν μια μεγάλη οικογένεια. Υπάρχουν απάραβατοι κανόνες εγκληματικής συμπεριφοράς για τα μέλη της κοινότητας. Τα αρσενικά της οικογένειας δεν μιλούν ποτέ σε αστυνομικούς – λένε ό,τι θέλουν στη γυναίκα τους για να τους τα μεταφέρει εκείνη. Απαγορεύεται να πάρουν σπιδήποτε από τα χέρια αστυνομικού. Απαγορεύεται να χρησιμοποιούν μονογράμματα ή κωδικούς για τα όπλα τους, τα οποία φέρουν κανονικά ονόματα και είναι χωρισμένα στα «δικά τους» πιστόλια για καθημερινή χρήση και στα «άλλα» όπλα, τα οποία και πάλι χωρίζονται σε δύο κατηγορίες: στα «τίμια» για το κληύι στο δάσος – όπου επιτρέπεται να κυνηγούν μόνο για να χορτάσουν την

Ο σιβηριανός εγκληματίας Νικόλαϊ Λίλιν έφτασε στα 23 του στην Ιταλία και έξι χρόνια αργότερα έγραψε τα απομνημονεύματά του στα παλιλά περριγράφοντας μια κοινωνία όπου συμμορίες ανηλικών όπου συμμορίες δολοφονούν και συγκρούονται με την Αστυνομία «για πλάκα»

πείνα τους – και σε αυτά του «κρίματος» για εγκληματικούς σκοπούς. Τα τελευταία τα «βαφτίζουν» σε σιβηριανές εκκλησίες.

Όταν η Ρωσία καταλαμβάνει τα εδάφη τους και ο ποταμός γεμίζει από σώματα τουρκεμισμένων συμπολιτών, οι Σιβηριανοί είναι οι μόνοι από τους εγκληματίες της πόλης που προσπαθούν να πολεμήσουν τους ρώσους εισβολείς. Οι άλλοι αρχίζουν να συνθηκολογούν, εκείνοι δεν συνεργάζονται με κανέναν και δεν υποστηρίζουν κανέναν.

Μολότοφ για παιδιά

Στο βιβλίο ο Νικόλαϊ μαζί με ένα τσούρμιο αγόρια αγωνίζονται για να συνεχίσουν την παράδοση των προγόνων τους οι οποίοι επί εκατοντάδες χρόνια επιτίθεντο στα εμπορικά καραβάνια του Τσάρου και τώρα ληστεύουν οχήματα χρηματαποστολών στην κεντρική Ρωσία. Μιλούν για τη φυλακή σαν να πρόκειται για κάτι τελείως φυσιολογικό, όπως άλλα παιδιά μιλούν για τη στρατιωτι-

κή θητεία ή τι θα γίνουν όταν μεγαλώσουν. Εκείνος σε ηλικία έξι ετών λαμβάνει ως δώρο από τον θείο του την πίκρα, έναν σουγιά με μακριά και λεπτή λάμα, σημάδι ότι λογίζεται ως νεαρός εγκληματίας.

Σε ηλικία δώδεκα ετών δέχεται την πρώτη του ποινική δίωξη για απόπειρα ανθρωποκτονίας. Λίγο αργότερα ανακαλύπτει πώς μπορούν με την παρέα του να καίνε τα περιπολικά στην αυλή του αστυνομικού τμήματος χρησιμοποιώντας σφεντόνα. Καθώς οι μολότοφ είναι πολύ βαριές για να τις πετάξουν και πάντα καταλήγουν πάνω στον τοίχο, φτιάχνει ο ίδιος μερικές μίνι μολότοφ και σφεντόνες λίγο μεγαλύτερες για την εκτόξευση και τα καταφέρει. Η χαρά του είναι απεριόριστη. Καθώς βλέπει τις τουλίπες καπνού να υψώνονται στην αυλή και ακούει τις κραυγές των μπάτσων, αισθάνεται σαν ιππότης που παλεύει με τους δαίμονες και τους εξολοθρεύει.

Αντίθετα από τις άλλες εγκληματικές κοινότητες της περιοχής, Γεωρ-

γιανούς, Αρμένιους, Ουκρανούς, που συνθίζουν να σημαδεύουν την επικράτεια τους με σχέδια ή επιγραφές και φορούν ρούχα με νεκροκεφαλές, οι Σιβηριανοί δεν γράφουν ούτε ζωγραφίζουν στους τοίχους, δεν βρίζουν, δεν προσβάλλουν τον Θεό ή τη μάνα τους, συμπαραστέκονται στους αδύναμους και εναντιώνονται σε ό,τι αντιπροσωπεύει την εξουσία στον κόσμο. Σε αντίθεση με τους άλλους πάλι, οι Σιβηριανοί κάνουν μόνο χειροποίητα τατουάζ όπου εξιστορούν τις εμπειρίες και τα στάδια της ζωής τους κωδικοποιημένα σε μια απεικόνιση που με τα χρόνια γίνεται όλο και πιο άρτια και δυσνόητη.

Παρ' ό,τι είναι μια παλιά και πολύ πλούσια κοινότητα, ντύνονται με ρούχα που υπογραμμίζουν τη σιβηρική ταπεινότητα και αγνότητα. Οτιδήποτε αμερικανικό απαγορεύεται. Καθόλου κοσμήματα, ακριβά αυτοκίνητα, τυχερά παιχνίδια. Σε δύο πράγματα μόνο ξοδεύουν ευχαρίστως τα χρήματά τους: όπλα και ορθόδοξες εικόνες.

Καλύτερα στο χαρτί παρά στο σώμα

Τα ερωτήματα έπεσαν βροχή στην Ιταλία με την έκδοση του βιβλίου το 2009. Σιβηριανός εγκληματίας έφτασε στα 23 του στην Ιταλία και έμαθε τη γλώσσα τόσο καλά ώστε να γράψει έξι χρόνια αργότερα τα απομνημονεύματά του απευθείας στα ιταλικά; Πώς ο μεγάλος εκδοτικός οίκος Einaudi τον αναγκάστηκε αμέσως; Υπήρξαν φωνές επιδοκιμασίας όπως αυτή του Σάιμον Σέμππακ-Μοντεφιόρε, συγγραφέα του Ο νεαρός Στάλιν, ο οποίος εξήρε το συναρπαστικό, παραστατικό και συχνά κωμικό ύφος του Λίλιν,

αλλά δεν έλειψαν ειρωνικά και δηκτικά σχόλια όπως αυτό του Εντσο Μπαρνελί: «Ιστορίες συναρμολογημένες ασύνδετα και ακανόνιστα... Μετά τη "Σιβηρική αγωγή" ο Λίλιν θα χρειαζόταν ίσως και ολίγη λογοτεχνική αγωγή». Ο αποκηρυγμένος Ρομπέρτο Σαβιάνο, διάσημος πλέον συγγραφέας τού Γόμορρα, ήρθε να καθαρίσει για όλους: όχι μόνο εκτίμησε το έργο του συνομηλικού του Λίλιν αλλά φρόντισε να εξασφαλίσει κρυφή συνάντηση και αποκλειστική συνέντευξη για τη «Repubblica».

Η Σιβηρική αγωγή εκδόθηκε σε 14 γλώσσες σε 20 χώρες και προγραμματίστηκε η μεταφορά της στον κινηματογράφο από τον Γκαμπριέλε Σαλβατόρες. Ακολούθησε δεύτερο βιβλίο του Λίλιν το 2010 με τίτλο *Caduta libera* (Ελεύθερη πτώση), με τις εμπειρίες του ως συμποτέρ κατά τη διάρκεια του πολέμου στην Τσετσενία, όπου συμμετείχε εκπληρώνοντας την υποχρεωτική στατιωτική θητεία του. Σήμερα ο Λίλιν αρθρογραφεί για την «Espresso» και δηλώνει ξεκάθαρα ότι προτιμά τη γραφή στο χαρτί παρά πάνω στο σώμα με τατουάζ.